

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Квітень 2020 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 10
Департамент статистики та звітності

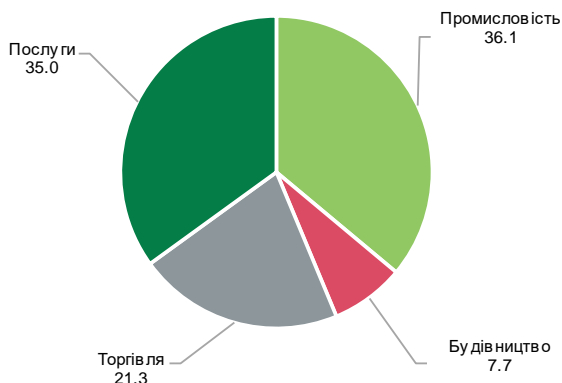
Головне

Настрої бізнесу стрімко погіршуються другий місяць поспіль на тлі запроваджених у країні протиепідеміологічних обмежень. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у квітні знизився до рекордно низького рівня – 29.9 (у березні – 45.8).

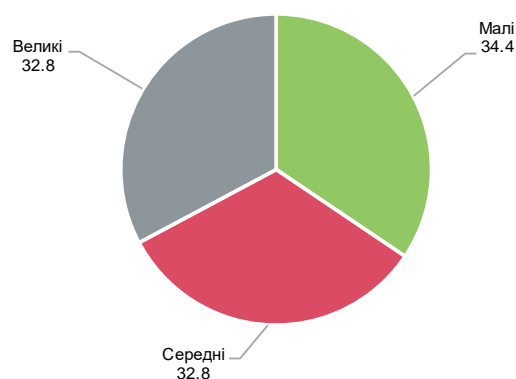
- Зниження ІОДА відбулося внаслідок суттєвого погіршення очікувань підприємств усіх ВЕД, які беруть участь в опитуваннях.
- Найпесимістичніші очікування у підприємств сфери послуг.
- Респонденти всіх секторів очікують суттєвого скорочення чисельності працівників, найбільше – у сфері будівництва.
- Одночасно бізнес знижує свої очікування щодо цін на товари власного виробництва та послуги.

Паспорт вибірки

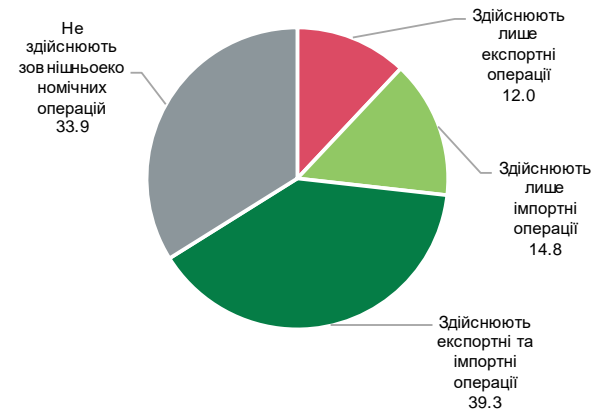
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

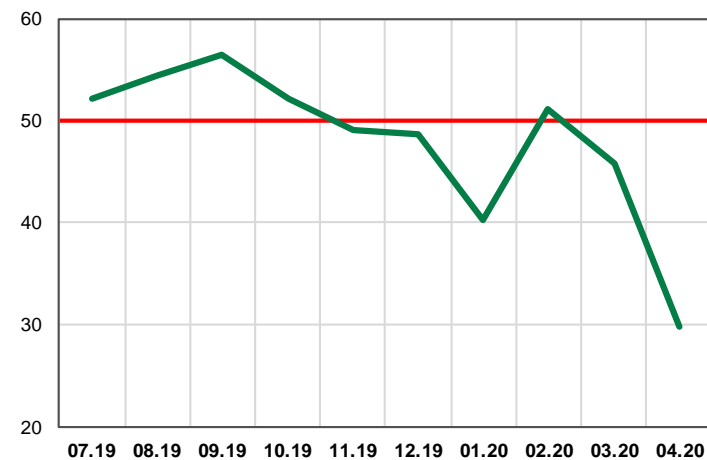
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 06 – 24 квітня 2020 року
- Опитано всього: 183 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у квітні порівняно з березнем

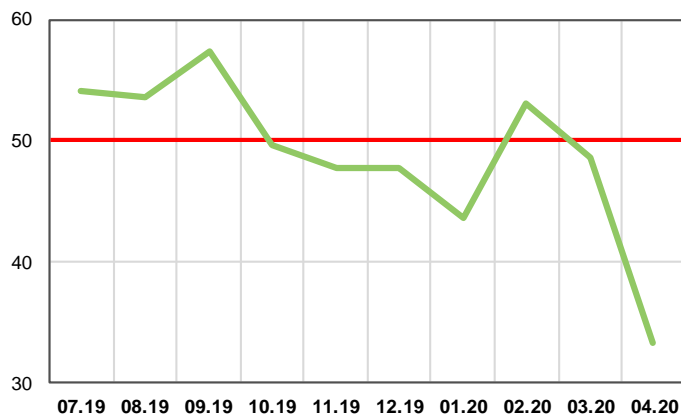
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2018 рік), %	Дифузійний індекс		
		Березень 2020	Квітень 2020	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	38.9	48.6	33.3	-15.3
Будівництво	4.3	40.6	24.5	-16.2
Торівля	32.3	50.4	33.7	-16.7
Послуги	24.6	36.1	20.4	-15.7
ЮДА (в цілому по Україні)	X	45.8	29.9	-15.9

Індекси очікування ділової активності

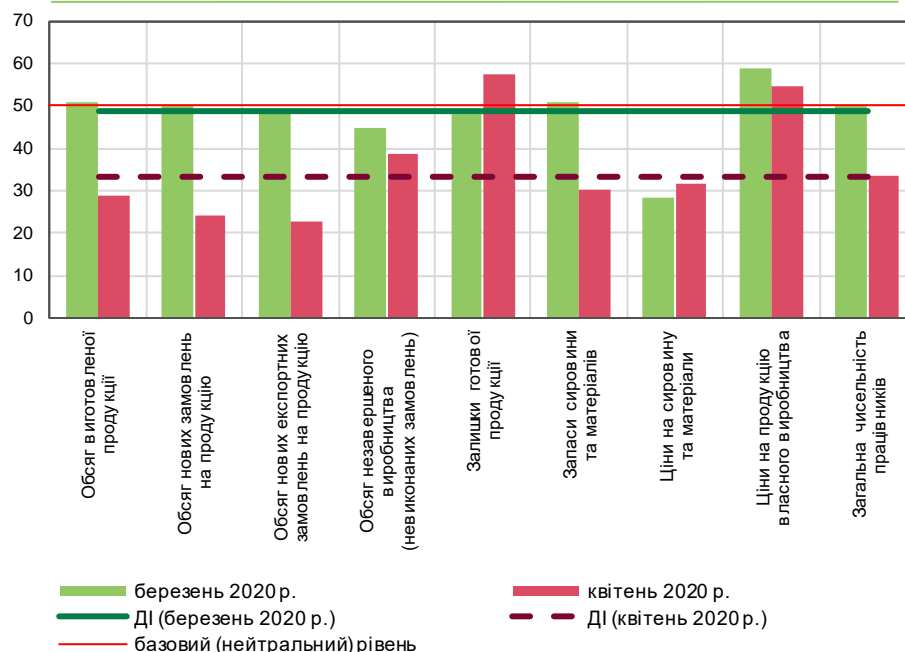

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

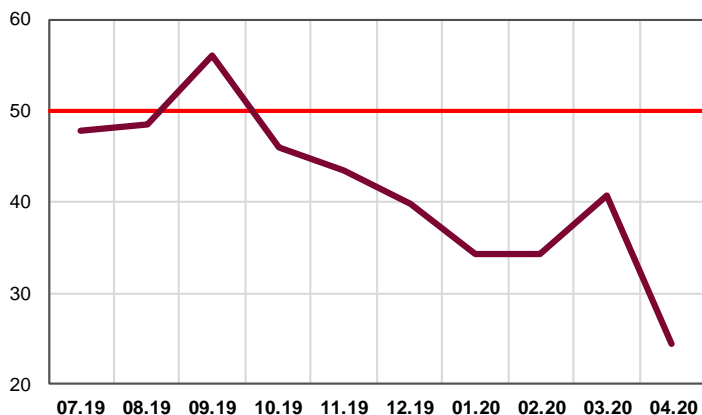
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

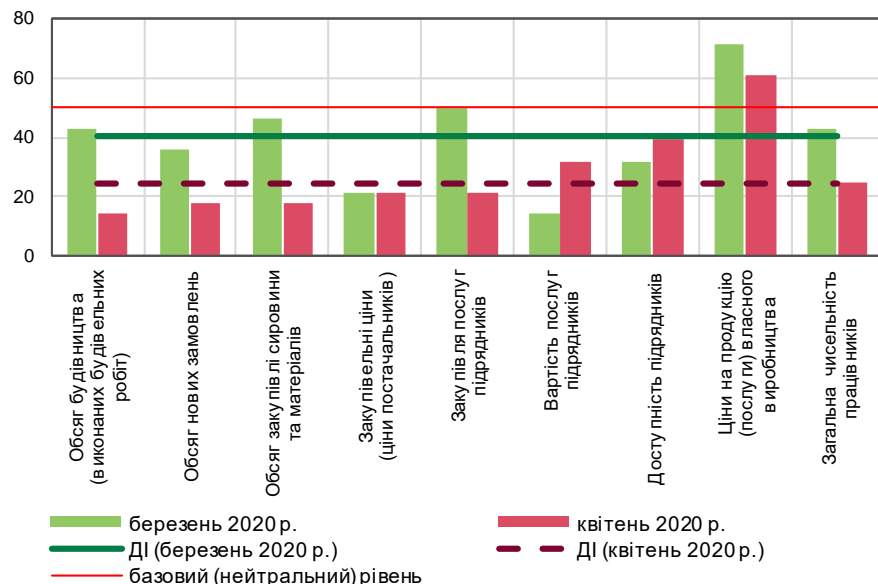
- Респонденти промисловості **суттєво посилили свої негативні очікування щодо економічних перспектив діяльності своїх підприємств. ДІ сектору у квітні знизився до 33.3** (у березні – 48.6).
- **Найбільш песимістичні оцінки** щодо обсягів виготовленої продукції та нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних замовлень на продукцію: ДІ знизився до 28.8, 24.2 та 22.9 відповідно (у березні – 50.9, 50.0, 48.6 відповідно).
- Високі очікування щодо **зниження залишків готової продукції**: ДІ – 57.6 (у березні – 48.2).
- Підприємства сектора серйозно налаштовані на **скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 33.3** (у березні – 50.0).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

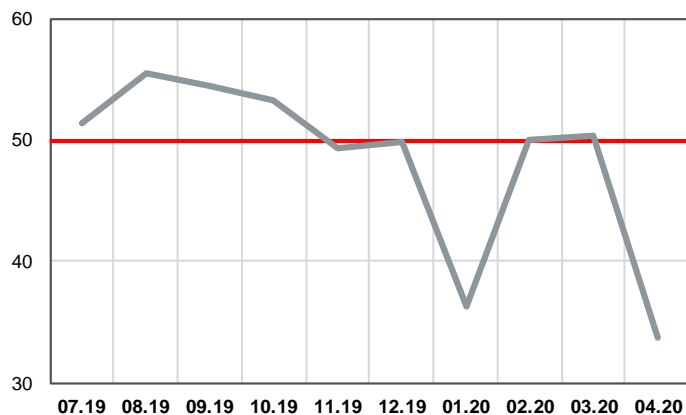
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

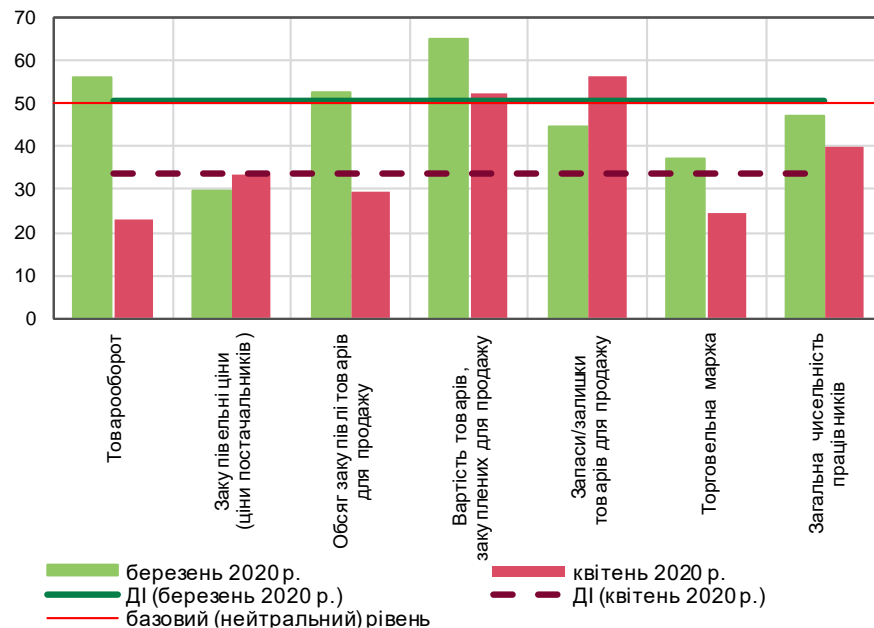
- Значно **посилилися песимістичні очікування** підприємств будівництва **щодо результатів своєї діяльності у квітні**. ДІ сектору **знизився до 24.5** (у березні – 40.6).
- Найбільше **погіршилися очікування щодо обсягів будівництва, обсягів закупівлі сировини і матеріалів**, а також **закупівлі послуг підрядників** : ДІ – 14.3, 17.9 та 21.4 відповідно (у березні – 42.9, 46.4 та 50.0 відповідно).
- Підприємства сектору також зберігають песимістичні настрої щодо закупівельних цін: ДІ – 21.4.
- Одночасно залишаються **високими очікування щодо цін на продукцію (послуги) власного виробництва**: ДІ – 60.7.
- У порівнянні з іншими секторами респонденти сфери будівництва **найбільш песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 25.0 (у березні – 42.9).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

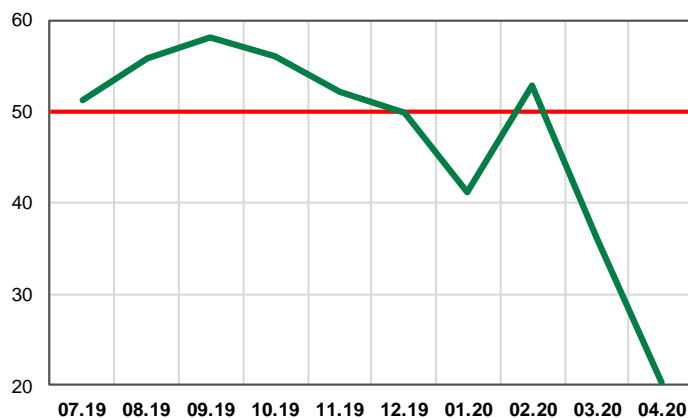
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

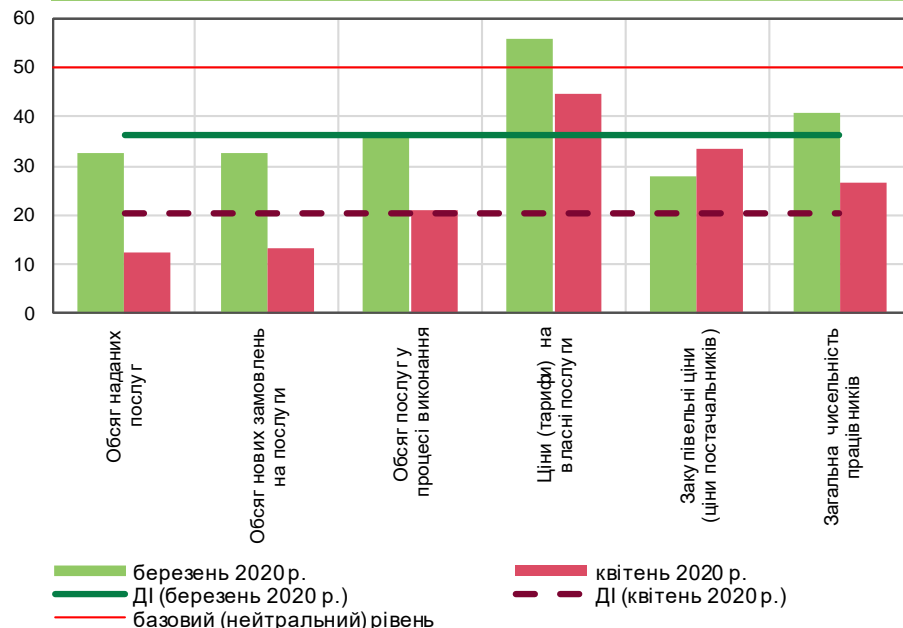
- Поновилися песимістичні настрої підприємств торгівлі. ДІ сектору у квітні знизився до 33.7 (у березні – 50.4).
- Найпесимістичніше респонденти налаштовані щодо обсягів товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 23.1 та 29.5 відповідно (у березні – 56.4 та 52.6).
- Продовжилося погіршення оцінок щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 39.7 (у березні – 47.4).
- Незважаючи на суттєве ускладнення умов діяльності, респонденти сфери торгівлі зберегли оптимізм щодо вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 52.6 (у березні – 65.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг **найбільш песимістично оцінювали економічну кон'юнктуру квітня: ДІ сектору становить 20.4** (у березні - 36.1).
- **На мінімально низькому рівні є очікування підприємств щодо** обсягу наданих послуг та обсягу нових замовлень на послуги: ДІ – 12.5 та 13.3 відповідно (у березні по 32.8).
- На тлі послаблення очікувань щодо зниження закупівельних цін (ДІ – 33.6) **послабилися очікування щодо цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 44.5** (у березні – 55.7).
- Так само, як і підприємства інших ВЕД, респонденти сфери послуг **продовжують очікувати скорочення чисельності працівників: ДІ – 26.6** (у березні – 41.0).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у квітні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	17	24	59
Обсяг нових замовлень на продукцію	15	18	67
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	6	33	60
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	8	62	30
Залишки готової продукції	24	36	39
Запаси сировини та матеріалів	6	48	45
Ціни на сировину та матеріали	41	55	5
Ціни на продукцію власного виробництва	17	76	8
Загальна чисельність працівників	2	64	35

Дані опитування підприємств будівництва у квітні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	7	14	79
Обсяг нових замовлень	7	21	71
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	7	21	71
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	71	14	14
Закупівля послуг підрядників	7	29	64
Вартість послуг підрядників*	43	50	7
Доступність підрядників	7	64	29
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	29	64	7
Загальна чисельність працівників	0	50	50

Дані опитування підприємств торгівлі у квітні 2020 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	15	15	69
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	41	51	8
Обсяг закупівлі товарів для продажу	21	18	62
Вартість товарів, закуплених для продажу	38	28	33
Запаси / залишки товарів для продажу*	21	46	33
Торговельна маржа	5	38	56
Загальна чисельність працівників	0	79	21

Дані опитування підприємств сфери послуг у квітні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	5	16	80
Обсяг нових замовлень на послуги	5	17	78
Обсяг послуг у процесі виконання	6	30	64
Ціни (тарифи) на власні послуги	9	70	20
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	41	52	8
Загальна чисельність працівників	0	53	47

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)